

Hyvinvointialueen pelastustoimen palvelutasopäätös

Keski-Pohjanmaan alueneuvottelukunta 25.08.2023 § 24
115/00.02.17/2022

Valmistelija pelastusjohtaja Marko Hottinen

Keski-Pohjanmaan hyvinvointialueen pelastustoimen palvelutasopäätös on keskeinen asiakirja ja lakisääteinen päätös (613/2021 6§), jossa määritellään pelastustoimen palveluiden ja tehtävien järjestäminen, kehittäminen, ohjaaminen ja valvonta. Pelastustoimen järjestämisestä hyvinvointialueella säädetään hyvinvointialueesta annetussa laissa (611/2021) ja pelastustoimen järjestämisestä annetussa laissa (613/2021). Lisäksi pelastuslaissa (379/2011) on säännelty hyvinvointialueen pelastustoimen ja pelastuslaitoksen tehtävistä. Järjestämisvastuulle kuuluvien tehtävien toteuttamiseksi tarvitaan palveluita (611/2021 9§). Hyvinvointialueen pelastustoimen palveluiden tarveperusta muodostuu lakisääteisten tehtävien toteuttamisista (379/2011 2&2a).

Pelastustoimen palvelutasopäätöksen valmistelu ja sisältö on laadittu sisäministeriön asetuksen 1225/2022 mukaisesti. Palvelutason sisällön perusrunko on tehty sisäministeriön ja aluehallintoviranomaisen yhteistyönä. Palvelutasopäätös perustuu päivitettyyn riskianalyysiin, joka mahdollistaa palvelutarpeen mitoittamisen tarveperusteisesti tunnistettujen riskien ja uhkien mukaisesti. Palvelutarpeen tunnistamisessa on hyödynnetty myös osallistavan päätöksenteon valmistelua sekä asiakastarpeiden ymmärtämistä pelastustoimen palvelutarpeiden tunnistamiseksi Polish-kyselyn muodossa (611/2021 29§) sekä vaikuttamistoimielimen näkökantoja.

Palvelutasopäätös on palvelulupaus hyvinvointialueen pelastustoimen yhdenvertaisten palveluiden saannille, jossa toiminnalle asetetut tavoitteet perustuvat toimintaympäristön riskianalyysiin, toiminnoissa tunnistettuihin kehittämistarpeisiin sekä edellisen palvelutasopäätöksen seurantaan ja arviointiin. Hyvinvointialue seuraa palvelutasopäätöksen toteutumista omavalvonnan avulla (613/2021) ja arvioi toteutumisen perusteella, onko palvelutasopäätöstä tarpeen muuttaa palvelutasopäätöskauden aikana.

Palvelutasopäätöksestä on laadittu kaksi erillistä dokumenttia. Julkisesta dokumentista on poistettu ne kohdat, jotka sisältävät salassa pidettävää tietoa (621/1999 24 § 8 momentti) mukaan.

Hyvinvointialueen aluevaltuusto päättää ja määrittää pelastustoimen palvelutason (613/2021 3§) vuosille 2024 -2025, jossa määritellään hyvinvointi alueelle kuuluvien pelastustoimen palveluiden taso (613/2021 3§) palvelutasopäätöksen muodossa. Palvelutasossa määritellään millä tavoin palveluiden tuottaja eli pelastuslaitos huolehtii näiden tehtävien toteuttamisista (379/2011 27§), joihin

kuuluvat mm. pelastustoimen ohjaus, neuvonta, turvallisuusviestintä, pelastustoimen valvontatehtävät, pelastustoimintaan kuuluvat tehtävät, väestön varoittaminen vaara, ja onnettomuustilanteessa sekä näihin tehtäviin varautuminen. Näiden lisäksi pelastuslaitos tuottaa ensivastepalveluja hyvinvointialueelle sekä osallistuu siltä osin kuin sen kyvykkyys on pelastuslain 38 § kansainväliseen pelastustoimintaan. Tehtävien toteuttamiseksi tarvittavat suunnitellaan niin, että ne ovat mahdollisia myös valmiuslain (1552/2011) mukaisissa poikkeusoloissa.

Palvelutasopäätös on työkalu hyvinvointialueen pelastustoimen kehittämiseen ja palveluiden saatavuuden arviointiin, mutta sillä on myös informatiivinen tarkoitus. Alueen asukkaat, yritykset, yhteisöt ja kunnat voivat palvelutasopäätöksen avulla tarkastella hyvinvointialueen tarjoamien palveluiden saatavuutta ja samalla esimerkiksi arvioida palveluja täydentävien, omaehtoisten turvallisuus- ja varautumisjärjestelyjen tarvetta omassa toiminta ympäristössään.

Hyvinvointialueen pelastustoimen palvelutasopäätös muodostuu viidestä osa-alueesta (1225/2022), josta jokaisen alueen vastuu valmistelija esittelee keskeisen sisällön alueneuvottelukunnan kokouksessa.

- Keskeiset linjaukset
- Päättävän kauden arviointi
- Riskianalyysi
- Palvelut palvelualueittain (resurssit ja päätös minimipalvelutasosta)
- Kehittämissuunnitelma

Alueneuvottelukunnan jäsenille, mm alueen kunnille, on tämän esityslistan lähettämisen yhteydessä lähetetty ensimmäinen versio hyvinvointialueen pelastustoimen palvelutasopäätöksestä katselmoitavaksi ja kommentoitavaksi (oheismateriaali). Mahdolliset luonnosta koskevat kommentit pyydetään antamaan alueneuvottelukunnan kokouksessa 25.8.2023, tarvittaessa kirjallisina. Saatujen kommenttien ja käydyn keskustelun perusteella palvelutasopäätöstä jatkovalmistellaan seuraavien viikkojen aikana. Jatkovalmisteltu palvelutasopäätös esitetään 19.9.2023 turvallisuuslautakunnan kokouksessa, jonka jälkeen palvelutasopäätös lähetetään aluehallintoviranomaisen arviointiin viimeistään 26.9.2023. Tämän lisäksi pelastuslaitoksen henkilöstölle (pää- ja sivutoiminen) sekä keskeisille sidosryhmille on lähetetty palvelutasopäätös kommentoitavaksi 11.8.2023.

Päätösesitys

Alueneuvottelukunta merkitsee tiedoksi Keski-Pohjanmaan pelastustoimen palvelutasopäätösluonnoksen, käy luonnoksen pohjalta jatkovalmistelua ohjaavan keskustelun sekä toteaa saadut kirjalliset kannanotot.

Päätös

Päätösesitys hyväksyttiin.

Asian esitteli kokouksessa pelastusjohtaja Marko Hottinen.

Stina Mattila ja Terho Taarna poistuivat tämän asian keskustelun aikana klo 10.42.

Jukka Palokangas ja Jukka-Pekka Koskela poistuivat tämän asian käsittelyn jälkeen klo 10.45.